

РІЧНИЙ ЗВІТ

КО-ХАТИ

2023

КО- ХАТИ

2023

ПРОЄКТИ

ВІДЗНАКИ ТА ПОДІЇ

ПАРТНЕРСТВО

ПЛАНИ НА МАЙБУТНЄ

Проєкту КО-ХАТИ вже майже два роки. На жаль, ця річниця пов'язана зі спільним для всіх нас болем — початком повномасштабної війни в Україні. Саме вона спричинила житлову кризу, яка стала рушієм для нашого проєкту.

За цей час від спільного з волонтер(к)ами шпаклювання стін ми дійшли до творення моделі доступного житла для довгострокової оренди. Адже війна відкрила масштабну проблему — в Україні соціального житла, яке належить громаді, майже немає.

Ми б хотіли, щоб цей напрям роботи у МЕТАЛАБ розвивався в зовсім іншому контексті. Щоб можна було відновлювати будівлі, шукати сталі рішення та створювати модель довготривалої оренди без поспіху й постійної небезпеки. Та час — привілей, якого зараз немає, тож вчимося на ходу. Разом із державою, що виявилася неготовою до обставин, в яких ми всі опинилися. Доступне житло запускає низку змін у громаді, до яких людей треба підготувати.

«Я хочу прожити своє життя якісно вже зараз! Бо мені ніхто не виплатить кредит мого життя, коли все закінчиться» —

якось під час інтерв'ю поділилася з нами мешканка житла КО-ХАТИ. Тож ми робимо можливе, а деколи й неможливе, щоб дати цим людям умови, яких вони заслуговують, — тут і зараз.

За два роки ми створили близько 1300 місць для проживання в двох областях — Івано-Франківській і Хмельницькій. Оскільки невідомо, скільки ще триватиме війна, ми переходимо до фокусу на житлі для довгострокової оренди й думаємо про розширення географії проєкту. Та спершу підсумуємо 2023 рік для КО-ХАТИ.

Частина команди працювала над проєктом THE BEAUTY OF CARE на Венеційській бієнале, куди потрапили історії КО-ХАТИ як приклад турботи в архітектурі та практик спільної роботи й обідів, що мають терапевтичний ефект. Для цього проєкту ми звернулися до класифікації турботи від Джоан Тронто.

«Кожне суспільство проявляє турботу відповідно до своїх стандартів життя та свого розуміння якнайкращого» —

вказує Джоан Тронто. Тоді це питання є дуже політичним. Те, про що ми дбаємо, визначає, яким суспільством ми є.

Повертаючись до аналізу, ми зауважуємо, що кожен проєкт КО-ХАТИ проходить п'ять етапів, які відповідають п'ятьом аспектам турботи:

- **I. Caring about (турбуватися про)** — уважність до потреб, які необхідно задовольнити. Перш ніж розпочати процес піклування, хтось має визнати потребу в турботі. Цей етап — старт проєктів КО-ХАТИ. Ми визнаємо потребу в доступному житлі для ВПО та інших вразливих соціальних категорій, тому працюємо з цією темою.
- **II. Caring for (піклуватися за)** — це фаза турботи, яка стосується прийняття і розподілу відповідальності. Після того, як

хтось помітив потребу в турботі, він повинен взяти на себе відповідальність за неї. Оскільки команда КО-ХАТИ обирає працювати з викликами у сфері доступного житла, ми беремо на себе відповідальність — діяти, фіналізувати свої проєкти, втілювати їх якісно, згідно зі своїми цінностями.

- **III. Care giving (надання догляду)** вимагає уваги до самих актів допомоги. Ми в КО-ХАТИ постійно шукаємо шляхи оптимізувати процес створення житла, щоб він був комфортним для команди і всіх причетних. Один із проявів уваги до потреб ВПО в умовах життя в маленьких просторах — сет меблів, який ми розробили спеціально для житла КО-ХАТИ.
- **IV. Care receiving (отримання догляду).** Що відбувається далі, коли догляд завершено? Процеси догляду тривають, і всі залучені до догляду, зазнають впливу цього процесу. Наскільки добре були задоволені потреби, з яких почався процес? Це момент, коли в житлі КО-ХАТИ з'являються люди. Ми підтримуємо контакт із мешканцями(-ками), фасилітуємо їхні ініціативи й збираємо фідбек.
- **V. Caring with (догляд разом).** Піклування у будь-яких проявах створює безпечне середовище. Коли потреби в догляді надійно задовольняються з плином часу, люди можуть відчувати вдячність. У таких випадках догляд стає способом зміцнення солідарності та довіри між людьми. З часом турбота може стати нормою в суспільстві.

Створення доступного житла — це процес, який трансформує спільноти і громади, в яких воно є. Водночас, формуючи нові, які залучають ВПО та інтегрують їх у життя просторів.

Ми прагнемо створювати КО-ХАТИ з любов'ю і гідністю, щоб таким чином фіксувати ці цінності й транслювати їх навіть зараз, у період повномасштабної війни та вразливості. Спільноти, що сформуються на такому підґрунті, запустять ланцюжки позитивних перетворень, ініціатив і проєктів.

Проєкт THE BEAUTY OF CARE на Венеційській бієнале

Фото: Таня Пашинська

За два роки команда завершила сім об'єктів КО-ХАТИ, що створили близько 1300 місць для життя. Ми проаналізували свої проєкти та розподілили їх на такі основні категорії:

ВОЛОНТЕРСТВО-ТЕСТУВАННЯ

Це проєкти, де ми досліджуємо нові можливості, знаходимо нових партнерів. Наприклад, пілотний об'єкт КО-ХАТИ чи поїздки в Калинівське. Вони об'єднують людей навколо теми й дають можливість поекспериментувати, проте й вимагають вільного часу і фінансів, адже неможливо передбачити результати.

КОНСАЛТИНГ

Ми готові ділитися своїм досвідом та ідеями, консультувати зацікавлені організації чи бізнеси, щоб в Україні чи за кордоном було більше ініціатив, що поділяють наші цінності й підходи до роботи. Зараз прагнемо розвивати цей напрям.

ПРОЄКТУВАННЯ

Команда КО-ХАТИ також може проєктувати простори під замовлення інших організацій.

ФІКСЕРСТВО, РЕМОНТИ

Ми мали досвід завершення ремонтів і облаштування просторів, з якими починали працювати інші команди. Та оскільки з нашого досвіду

цей напрям доволі виснажливий, ми не плануємо розвиватися у ньому найближчим часом.

ДЕВЕЛОПМЕНТ

Повний пакет запуску проєкту житла — від ініціативи, пошуку фінансів, пошуку стейкхолдерів та будівлі, до реалізації і поселення мешканців(-ок).

УПРАВЛІННЯ ЖИТЛОМ

Після завершення будівництва та поселення ВПО, на деяких об'єктах (наприклад, у готелі на вул. Макухи) команда переходить до управління житлом.

НЕФОРМАЛЬНИЙ СУПРОВІД

Ця категорія — про проєкти, які команда не може «відпустити» після реалізації, часто через відсутність менеджерів на місцях. Зараз ми шукаємо формат, у якому це не буде виснажувати нас.

У 2023 році ми втілили чотири проєкти.

БЕРЕЗЕНЬ

ГОТЕЛЬ

КВІТЕНЬ

ЗІНКІВЦІ

ВЕРЕСЕНЬ

ЮНОСТІ

ЖОВТЕНЬ

ТЛУМАЧ

В ПРОЦЕСІ

ІНДУСТРІАЛЬНИЙ

ГОТЕЛЬ

- Площа: 1132 м²
- Кількість місць: 80 ВПО
- Бюджет: USD 280,000

Це житло КО-ХАТИ ми облаштували в будівлі колишнього готелю. У 33 кімнатах є місце для 80 людей. Перший поверх ми зробили інклюзивним. У будівлі замінили систему опалення, всі інженерні комунікації і дах, також утеплюли фасад. Всередині команда перепланувала простори, облаштувала коворкінг, дитячу кімнату і пральню, а для внутрішнього двору ми розробили проєкт тераси.

Особливість проєкту в тому, що ми продовжуємо менеджерити життя ВПО там і підтримувати ініціативи мешканців.

Наша залученість в проєкт готелю — це і позитивний момент і виклик. Круто, що ми маємо змогу покращувати життя людей там, тестувати нову (потенційну) систему житла, залучати власних партнерів — наприклад, НЕ САМІ з їхніми крутими програмами для мешканців будь-якого віку.

Готель на вул. Макухи

Фото: Олександр Дем'янів

Нам здається, що через такий прямий і швидкий зв'язок виникають ініціативи від мешканців цієї «КО-ХАТКИ», які дооблаштовують загальні простори під свої бажання і потреби.

Великим викликом є те, що це приватна власність, і міські структури з обережністю ставляться до змін в таких об'єктах. Та і відповідальність на команді за цей об'єкт більша, бо ми його орендуємо і менеджеримо весь час дії договору. Оскільки в Україні немає схожого досвіду, який можна перейняти, то тут ми самі експериментуємо і разом вчимось. Зокрема для того, щоб зменшити недовіру мешканців, дати їм комфорт й інтегрувати в спільноту.

ЮЛЯ РУСИЛО — АРТДИРЕКТОРКА МЕТАЛАБ, ЩО СТАЛА
ПРОЄКТНОЮ МЕНЕДЖЕРКОЮ ЦЬОГО ОБ'ЄКТУ

Житлова кімната «до» та «після»

Фото: Анастасія Куберт та Олександр Дем'янів

ГУРТОЖИТОК У ЗІНКІВЦЯХ

- Площа: 3200 м²
- Кількість місць: 250 ВПО
- Бюджет: USD 630,000

Це будівля студентського гуртожитку, який не використовували 20 років. Розташована поруч із Кам'янцем-Подільським у Хмельницькій області.

Ми відновили зовнішні та внутрішні інженерних комунікації, частково перепланували простір, перекрили дах, замінили вікна і двері. Обладнали приміщення меблями та побутовою технікою. Декілька блоків гуртожитку зробили інклюзивними.

Їдальня гуртожитку в Зінківцях «до» та «після»

Фото: Катерина Муц та Юля Русило

У процесі реалізації проєктів КО-ХАТИ ми зверталися до різних джерел підтримки.

Так ми вийшли до швейцарської організації RE-WIN, яка сприяє уникненню відходів, ефективному використанню ресурсів шляхом посередництва та продажу використаних ком-

понентів і матеріалів для повторного використання у Швейцарії та за її межами.

З початком повномасштабного вторгнення RE-WIN надіслала в Україну вживані, але високоякісні вікна.

Ми звернулися до них з новим завданням: необхідно було обладнати сантехнікою, меблями, дверима та різними будівельними матеріалами новий великий об'єкт у Зінківцях.

Спільний простір житла КО-ХАТИ в Зінківцях

Фото: Олександр Дем'янів

Ця співпраця знову спрямувала нас на попередні цілі та цінності, які ми визначали перед початком вторгнення, оскільки протягом кількох років ми працювали над втіленням підходів кругової економіки в українському контексті.

АННА ДОБРОВА

КООРДИНАТОРКА ПРОЄКТУ КО-ХАТИ

ЮНІСТЬ

- Площа: 3300 м²
- Кількість місць: 450 ВПО
- Бюджет: USD 45,000

Гуртожиток Івано-Франківського спортивного ліцею в селі Микитинці на Франківщині. Капітальний ремонт було втілено за державні кошти. Команда КО-ХАТИ облаштувала спільні простори, кухні в кімнатних блоках і медичні кабінети, для яких закупили необхідні меблі й деяке обладнання.

Спільний простір в гуртожитку спортивного ліцею

Фото: Олександр Дем'янів

Особливість проекту в тому, що ми облаштували його меблями власного виробництва, а також втілили свій дизайн сету меблів для мінікухонь.

«До наших виробництв меблів для житла КО-ХАТИ залучені ВПО. Зараз ми починаємо також будувати партнерства з іншими меблевими

фірмами, оскільки збільшуємо масштаби.

Проте, наприклад, ліжку КО-ХАТИ, яке ми зробили — альтернативних варіантів на ринку просто немає. Його легко складати, перетворювати в одно- чи двоспальне без дірки між ліжками тощо. Такого більше нема. За рік частину працівників мобілізували до лав ЗСУ, частина пішли добровольцями. Тож маємо працювати, враховуючи ці обставини» —

ТАНЯ ПАШИНСЬКА, СПІВЗАСНОВНИЦЯ ПРОЄКТУ КО-ХАТИ,
АРХІТЕКТОРКА МЕТАЛАБ

Облаштований медичний кабінет в гуртожитку спортивного ліцею
Фото: Олександр Дем'янів

БУДІВЛЯ У ТЛУМАЧІ

- Площа: 1510 м²
- Кількість місць: 130 ВПО
- Бюджет: USD 40,000

Будівля центру соціальної підтримки дітей розташована в центрі містечка Тлумач Івано-Франківської області. Щоб облаштувати цей простір, наша команда відремонтувала систему каналізації, пожежну систему та електромережу, підвела воду до пральних машин та бойлерів. Ми частково замінили двері, замки, встановили віконні ручки.

Також уклали плитку на сходах перед входом. Для кімнат, спільних просторів, санвузлів, кухонь і їдалень ми розробили дизайн меблів: ліжок, стелажів, столів, підібрали штори та карнизи.

Кімната в житлі КО-ХАТИ у м. Тлумач

Фото: Олександр Дем'янів

Перш за все, житло КО-ХАТИ — про його мешканців та мешканок. У 2023 ми багато спілкувалися з ними — як для різних мистецьких проєктів чи медіа, так і просто щоб не втрачати контакт і розуміти їхні потреби.

«Я виїхала 19 травня після масованого обстрілу неподалік, від якого мене відкинуло на землю. Потрібен був час, щоб змогти говорити після цього. Пам'ять сильно постраждала від стресу. Це важко» —

поділилася з нами Ольга, що евакуювалася з Бахмута й тепер живе в КО-ХАТИ біля Кам'янця-Подільського.

Їдальня у будівлі центру соціальної підтримки дітей

Фото: Олександр Дем'янів

Тут жінка почувалася вільніше:

«Мені подобається атмосфера, в нас хороші стосунки з сусідами. Є всі необхідні зручності. Але серце болить — ми стежимо за тим, що відбувається в Бахмуті.

Хоча б можемо спокійно спати вночі, в оточенні природи й небайдужих людей. Після всього пережитого це здається раєм. Я дуже вдячна всім, хто допоміг» —

Під кінець розмови Ольга пригощає нас власноруч спеченим хлібом.

Ольга, мешканка житла КО-ХАТИ

Фото: Олександр Дем'янів

КАЛИНІВСЬКЕ

Відновлення домівок на Херсонщині після підриву Каховської ГЕС

У 2023 ми двічі їздили на Херсонщину, щоб допомогти місцевим мешканцям встигнути до холодів відновити будинки, пошкоджені обстрілами та затопленням внаслідок підриву Каховської ГЕС. Наша команда займалася відновленням двох пошкоджених помешкань — ремонтували пошкодження і забезпечували помешкання новими меблями: шафами, столами, ліжками і диванами.

За підтримки LeaveNoOneBehind ми привезли в громаду фуру з будівельними сумішами (20 тонн), якими забезпечили сім'ї з двох селищ деокупованої Херсонщини.

Також ми забезпечили місцевий інтернат, який слугує хабом для волонтерів та будівельників, що допомагають з відновленням інфраструктури, необхідною побутовою технікою.

Команда біля будинку бабусі Таї

Фото: Катерина Муц

На спільно зібрані кошти придбали: холодильник, пральну машинку, бойлер, кухонну плиту, чайник, змішувачі — це значно полегшує перебування і роботу волонтерів на місці.

Дякуємо партнерам — у співпраці нам вдалось здійснити ще більше. TOLOCAR провели воркшоп з 3D-друку для місцевих дітей і проаналізували воду на вміст шкідливих бактерій у мобільній лабораторії, щоб згодом встановити фільтри для очистки.

Валерій Зарубін та волонтерська організація «ЖИВА» привезли меблі для 30 сімей. За підтримки організації Leave No One Behind, а також ТОВ «Одат Україна» (ТМ Müller) та Peter Dischler привезли 13 палетів з будівельними сумішами для відновлення помешкань.

Процес роботи в будинку бабусі Таї

Фото: Катерина Муц

Також ми закупили дві інфрачервоні панелі для просушування стін. Також дякуємо благодійному проєкту «Ласка» за внесок 80 тисяч гривень. І всім людям, що відгукнулися на наші збори для цього волонтерства й донатили на купівлю матеріалів для відбудови.

Схоже, що такі поїздки на деокуповані території стануть частиною нашої волонтерської діяльності. Це важливо для нас як тому, що вони дають можливість бути дотичними до нашої дійсності, так і через терапевтичний ефект для команди, який має допомога своїми руками. Ми маємо змогу впроваджувати в критичних регіонах напрацьовані у відносно безпечному місці рішення зі сталої відбудови.

Наостанок важлива для нас історія — дорогою на Херсонщину ми знайшли покинутого собачку в кукурудзяному полі в тумані, біля якого спонтанно зупинилися, щоб зробити декілька фото. Тепер Кукурудза — в сім'ї МЕТАЛАБ.

Кукурудза

Фото: Катерина Муц

- Наш проєкт отримав бронзову нагороду **World Habitat Awards** за інноваційний підхід до надання прихистку для внутрішньо переміщених осіб. Бронза від **WHA** підкреслює, що КО-ХАТИ — не лише про дизайн чи архітектуру, але й про нову модель житла, здатну впливати на житлову політику в Україні.
- Пілотний проєкт КО-ХАТИ номінували на **European Union Prize for Contemporary Architecture — Mies van der Rohe Awards 2024**. Ця премія відзначає архітектурні проєкти за їхній культурний і соціальний вплив, концепцію та технічні характеристики.
- Участь на **18 Венеційській Бієнале** — частина команди долучилася до створення проєкту **THE BEAUTY OF CARE**, а також туди потрапили історії про КО-ХАТИ як символи турботи в архітектурі та терапевтичних практик спільного ремонту й прийомів їжі.
- Співзасновниці проєкту Анна і Таня Пашинські розповіли про КО-ХАТИ в інтерв'ю першому від початку повномасштабного вторгнення друкованому номері **Vogue Ukraine Edition**.
- Ліжка КО-ХАТИ презентували на виставці **i am u are** в Нью-Йорку, що поєднала понад 100 українських творців з різних сфер.

- На виставці-фандрейзингу **Hudson Wilder «Додому» (Нью-Йорк)** портрети жінок, що зараз мешкають у житлі КО-ХАТИ — проєкт Степана Лісовського і Надії Шаповал.
- Фільм про КО-ХАТИ від Назара Назарука — «Любити. Робити» вийшов на **Ukrainer**.
- Анна Добрава та Юлія Русило стали учасницями резиденції **Мистецької академії в Берліні (Akademie der Künste)**, де почали працювати над виданням про КО-ХАТИ.
- Анна Добрава та Анастасія Пономарьова дали інтерв'ю в рамках проєкту **Mapping Ukraine**, який був представлений на виставці **The Great Repair від Arch+** в Берліні.
- Ми взяли участь у виставці про реюз та перевикористання дверей в Цюриху як партнери **RE-Win**.
- Таня Пашинська презентувала КО-ХАТИ у Вінниці, на урбаністичному форумі від **CEDOS**.

ПАРТНЕРСТВА

ФІНАНСОВІ ПАРТНЕРИ ПРОЄКТУ

- Sign of Hope
- USAID
- IM Swedish Development Partner
- Habitat for Humanity
- Danish Refugee Council
- Global Fund for Children
- Ukrainian Emergency Art Fund
- ANGEL MOMBIEDRO
- МБФ «ІЗОЛЯЦІЯ»
- Міністерство закордонних справ Німеччини

ПАРТНЕРИ, ЩО ПІДТРИМАЛИ НАС МАТЕРІАЛАМИ І ДОНАТАМИ

- Leave No One Behind
- Людина в біді
- Міжнародна організація з міграції
- Verein RE-Win
- БФ «Рокада»
- БФ «Мій мир»
- ГО «Ласка»
- Medair
- Hudson Wilder

Дякуємо усім, хто допомагав нам приватними донатами різних розмірів упродовж року

ПАРТНЕРИ З ВТІЛЕННЯ ПРОЄКТУ

- ГО Urban Curators
- Столярі
- New Housing Policy
- TOLOCAR
- Fundacija BRDA
- ГО «Критичне мислення»
- ГО «НЕ САМІ»
- ГО «Чарівні Руни»
- Інша Освіта
- IOV Ukraine
- Terre des hommes
- Кам'янець-Подільський фаховий коледж індустрії, бізнесу та інформаційних технологій

Дякуємо всім, хто долучався до втілення проєкту на волонтерських засадах

У найближчому майбутньому — як мінімум, у 2024 році, ми зосередимо свою увагу на трьох напрямках роботи — створенні доступного житла для довгострокової оренди, інтеграції ВПО у локальні спільноти та практиках кругової економіки під час створення житла КО-ХАТИ.

ОСНОВНІ ПРОЄКТИ КО-ХАТИ НА 2024:

- Створення і втілення моделі доступного житла разом із **Habitat for Humanity**, громадською організацією, що існує вже понад 40 років і працює в 70 країнах світу, допомагає відновлювати і будувати домівки з гідними умовами для життя. Через попередні дослідження ми вийшли на вакантну будівлю в Калуші. На її кейсі розробляємо модель доступного житла — від операційної моделі до архітектурного проєкту.
- **UNHCR** — Створення прикладів довготривалого доступного житла в Хмельницькій області, робота з органами місцевого самоврядування, які готові переводити вакантну комунальну власність у фонд соціального житла.

ФІН

АНСИ

ТИП НАДХОДЖЕНЬ

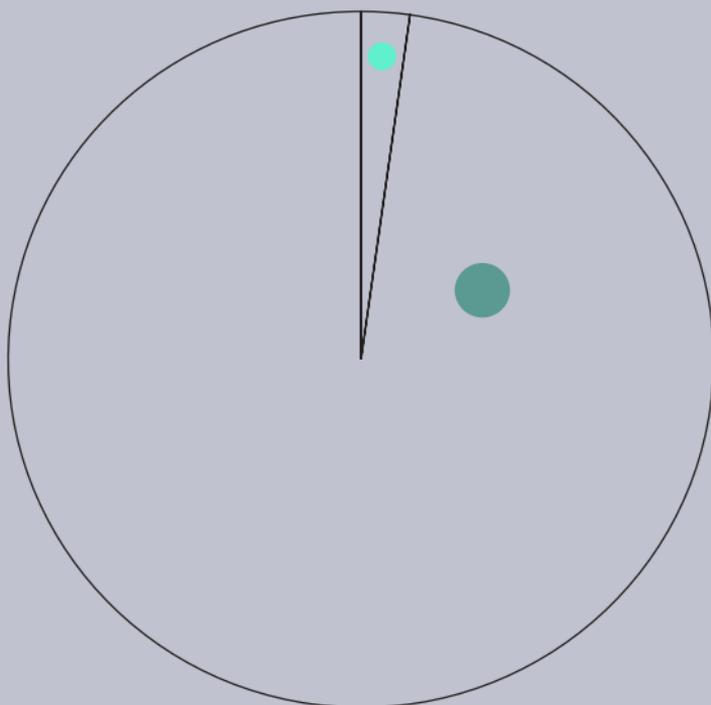

ВИТРАТИ ПО ПРОГРАМАХ

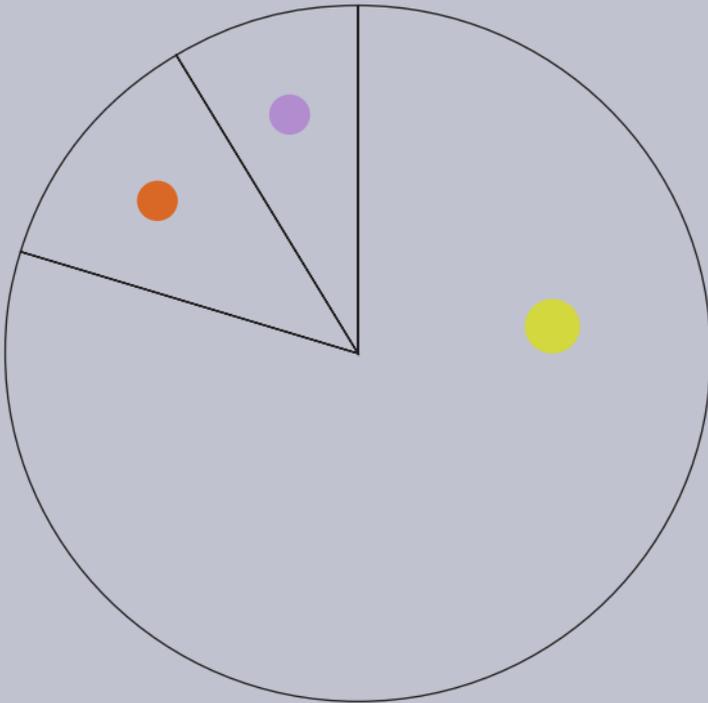
ТИП НАДХОДЖЕНЬ

	БЛАГОДІЙНІ ВНЕСКИ	726 457,00 ГРН
	ГРАНТОВЕ ФІНАНСУВАННЯ	31 807 245,00 ГРН
ЗАГАЛОМ		32 533 702,00 ГРН

ВИТРАТИ ПО ПРОГРАМАХ

	АДМІНІСТРАТИВНІ ВИТРАТИ ТА ІНСТИТУЦІЙНИЙ РОЗВИТОК	3 292 29,00 ГРН
	МЕЙКЕРСПЕЙС	4 458 943,00 ГРН
	КО-ХАТИ	30 777 449,00 ГРН
	ЗАГАЛОМ	38 528 684,00 ГРН

ДЯКУЄМО, ЩО ВИ З НАМИ

Стежте за проєктами МЕТАЛАБ
у соцмережах: [linkedin](#), [instagram](#), [facebook](#)

Більше про нашу діяльність
читайте на сайті [metalab.space](#)

